

בית ועד לתורה – הר חברון

דף מקורות לשיעור של הרב מאיר ליכטנשטיין

קידושין פרק ראשון – דף מספר 11

בס"ד, ה' בכסלו תשס"ט.

חופה (ה. - :)

א. פתיחה

חברים יקרים ואהובים,
להשלמת העיסוק בדרכי הקידושין, נלמד היום את הסוגיה בדף ה' העוסקת בשאלה האם חופה קונה.
נתמקד בלימוד הסוגיה מהמבט האם יש דרך קידושין נוספת ומה משמעותה, אולם לא נמצא את
העיון במקורות העוסקים בשאלה מהי חופה. יש תכנון לעסוק בנושא זה בהמשך, ועוד חזון למועד.
שיעור ביום חמישי בשעה 10:00.

ב. הסוגיה

- ה. "אמר רב הונא... אינו דין שתקנה".
 - רקע – ניתן לקרוא סקירה רחבה על חופה בערך חפה באנציקלופדיה תלמודית. מומלץ לעיין בתחילת הערך – מהותה ומנהגיה.
 - פסק הלכה:
- א) עיינו בהלכות פסוקות מהדורת ששון עמ' קה (מהדורה חדשה עמ' רפו), ובפירוש הר"ח לקידושין המובא באוצר הגאונים עמ' 6.
- ב) עיינו בחידושי הרמב"ן ד"ה (לא) כתב רבינו. כיצד הביא הרמב"ן את דברי הר"ח?

ג. שאלות לעיון

- רב הונא לומד שחופה קונה מק"ו:
א) שימו לב שבזה הוא ממשיך את הקו שבברייתת הספרי שניסתה ללמוד את דרכי הקידושין השונות מק"ו.
- עם זאת, בסופו של דבר, שאר דרכי הקידושין נלמדו מדרשה וחופה לבדה נלמדה מק"ו. ראו את דברי אב"י בסוף הסוגיה.
- לאור זאת, האם יש פער בין שלושת דרכי הקידושין ובין חופה? האם נכון לומר שמקדשים אשה ע"י חופה, או שמא יש חלות של קידושין עם חופה אף שלא היה מעשה קידושין?
2. הגמרא מנסה ללמוד חופה מכסף. לאיזה משלושת דרכי הקידושין חופה דומה יותר?
3. מדוע החידוש שחופה קונה עולה דווקא בימי רב הונא?
א) עיינו יב: "דרב מנגיד... ועל דמקדש בביאה". האם יש קשר אפשרי בין מעשהו של רב ובין חידושו של רב הונא?
ב) האם יש בהצעה הנרמזת כאן בכדי להתמודד עם הדחייה הראשונה של רבא?
ג) היזכרו גם באיבעיית הגמרא י. האם ביאה אירוסין עושה או נישואין עושה.
4. להרחבה – עיינו תוספתא כתובות פ"ה ה"א, מה' ר"ש ליברמן עמ' 72 שו" 11-18.

בית ועד לתורה – הר חברון

דף מקורות לשיעור של הרב מאיר ליכטנשטיין

קידושין פרק ראשון – דף מספר 11

בס"ד, ה' בכסלו תשס"ט.

(א) מקבילה בבלי קידושין י: .:

(ב) מומלץ לעיין במקבילה בירושלמי כתובות פ"ה ה"ד, עמ' 982.

עם סיום לימוד הסוגיות ב-ה (עם תוספת הסוגיות ט-י), אנחנו מסיימים את היחידה המבררת כמה דרכי קידושין יש. אני ממליץ לכם לערוך סיכום בסיסי של הנושא, ולנסות לסכם את ה"ניגון" העולה מתוך סוגיות הבבלי בדפים אלו באשר למשמעות של הקביעה שאשה נקנית, ועל היחס בין דרכי הקידושין ובין דרכי הקניינים.

בשבוע הבא, בלי נדר, נעמיק את הבנתנו בקידושי כסף בלימוד מחלוקת ב"ש וב"ה ונושא שווה כסף.